

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

UAB „FUR FARM LT“ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ESAMOS KAILINIŲ ŽVĖRELIŲ AUGINIMO FERMOS MODERNIZAVIMO IR PLĖTROS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS SVARSTYMO POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2016-03 -15, Nr. *A4-15*

Šeduva

Susirinkimas įvyko 2016 m. sausio 28 d. 13:00 val. Šeduvos miesto seniūnijos salėje (Laisvės aikštė 6, Šeduva, Radviliškio r. sav.).

Posėdžio pirmininkė Milda Račienė, Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyriaus vedėja.

Posėdžio sekretorė Renata Avlasaitė, Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Poveikio aplinkai vertinimo ir taršos prevencijos skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvauja: dalyvių sąrašas pridedamas

SVARSTYTA:

UAB „Fur Farm LT“ planuojamos ūkinės veiklos (toliau – PŪV) - esamos kailinių žvėrelių auginimo fermos modernizavimo ir plėtros poveikio aplinkai vertinimo ataskaita (toliau – PAV ataskaita).

Milda Račienė informavo, kad atsižvelgiant į tai, kad Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – Agentūra) yra gavusi 2016-01-14 suinteresuotos visuomenės - VŠĮ „Tušti narvai“ pastabas ir pasiūlymus dėl PAV ataskaitos Agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 6 dalimi, pakvietė PAV proceso dalyvius dalyvauti susirinkime suinteresuotos visuomenės pasiūlymams dėl PAV ataskaitos svarstyti prieš priimant sprendimą dėl UAB „Fur Farm LT“ PŪV - esamos kailinių žvėrelių auginimo fermos modernizavimo ir plėtros galimybių.

Milda Račienė apžvelgė VŠĮ „Tušti narvai“ pateiktas pastabas/pasiūlymus dėl PAV ataskaitos.

Pirmas klausimas susijęs su UAB „Fur Farm LT“ didžiausiu planuojamu auginami audinių skaičiumi vienu metu. PAV ataskaitoje rašoma, kad bus auginama 200000 individų. Remiantis VŠĮ „Tušti narvai“ pateikta informacija patelės vidutiniškai atsiveda 5 jauniklius, remiantis tuo apskaičiuotas netikslus maksimalus auginamų audinių skaičius.

Milda Račienė pasakė, kad skaičiavimais būtina pagrįsti planuojamų auginami audinių **skaičių**, atsižvelgiant į galimą atsivesti vidutinį vienos audinių patelės jauniklių skaičių per metus, kritusių žvėrelių skaičių ir pan. PAV ataskaitoje teigiama, kad kai patelių – **iki 56 000 gyvūnų**, patinėlių – **iki 8 500 gyvūnų**, planuojamas gyvūnų (audinių) skaičius – **iki 200 000 gyvūnų**. Nuo planuojamo

auginti gyvūnų skaičiaus priklauso oro tarša ir kvapai. Todėl, tuo atveju, jeigu pasikeistų PAV ataskaitoje nurodytas planuojamų auginti gyvūnų (audinių) skaičius, būtina tikslinti PAV ataskaitoje pateiktus į aplinkos orą numatomų išmesti teršalų sklaidos skaičiavimus ir kvapų skaičiavimus.

Lina Tamoliūnaitė PAV dokumentų rengėjų atstovė, atsakė, kad į gautas pastabas VŠĮ „Tušti narvai“ bus atsakyta raštu, Šiaulių visuomenės sveikatos centrui yra atsakyta į šį iškeltą klausimą dėl planuojamo auginti audinių skaičiaus. Kadangi jaunikliai skaičiuojami iki lytinės brandos, atsiranda paklaida skaičiavimuose.

Milda Račienė pabrėžė, kad trūksta aiškumo PAV ataskaitoje ir nėra paskaičiuotas blogiausias variantas. Taip pat, pasiūlė atlikti oro taršos ir kvapų skaičiavimus ir modeliavimą, įvertinant, kad patelė atsivestų 5 jauniklius.

Loreta Stirblienė Šiaulių visuomenės sveikatos centro, Radviliškio skyriaus vedėja, pakomentavo kad Šiaulių visuomenės sveikatos centrui buvo atsakyta, kad toks skaičius jauniklių neišgyvena ir 5 jauniklių nebūna.

Milda Račienė pasakė, kad remiantis PAV ataskaitoje pateiktais duomenimis viena patelė atsiveda 2,4 jauniklio. Tačiau, veiklos vykdytojas prieš viešą susirinkimą paminėjo, kad gali būti iki 11 jauniklių.

Sekantis klausimas, kad vietoj senų stoginių planuojama statyti naujas. Tačiau VŠĮ „Tušti narvai“ teigia, kad naujos stoginės jau pastatytos.

Milda Račienė atsakė, PŪV užsakovas prieš viešą svarstymą informavo, kad naujos stoginės buvo pradėtos statyti po 2015 spalio mėn. 5 d. įvykusio neplaninio patikrinimo Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento Radviliškio rajono agentūros.

Milda Račienė aptarė klausimą dėl poveikio biologinės įvairovei, VŠĮ „Tušti narvai“ akcentuoja, kad PAV ataskaitoje rašoma, kad nebus poveikio biologinei įvairovei, tačiau parašyta, kad kompensuojama audinių padaryta žala aplinkiniams gyventojams (galimas vištų ir kitų pan. naminių gyvūnų papjovimas). Dėl to galima teigti, kad audinės darys įtaką biologinei įvairovei.

Yosyp Heyder, planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, atsakė, kad visa teritorija aptverta aklina 2,20 m. aukščio betonine tvora, todėl gyvūnai neturi galimybių išlipti iš teritorijos. Kompensuojama padaryta žala aplinkiniams gyventojams nepriklausomai nuo to ar iš UAB „FurFarm LT“ pabėgusios audinės padarė žalą.

Milda Račienė pasakė, kad reikia patikslinti informaciją apie PŪV poveikį biologinei įvairovei, paminint esamas apsaugos priemones nuo audinių pabėgimų taip pat aprašyti kompensavimo mechanizmą.

Irena Gvazdauskienė, visuomenės atstovė, pakomentavo, kadangi UAB „Fur Farm LT“ audinių ferma yra arčiausiai, į ją buvo kreiptasi dėl audinių padarytos žalos kompensavimo. Paminėjo, kad toks atvejis jau buvo, kai pabėgusi audinė papjovė 15 gyventojos auginamų vištų ir UAB „Fur Farm LT“ žalą kompensavo.

Milda Račienė pateikė kitą klausimą nagrinėtą VŠĮ „Tušti narvai“ rašte, PAV ataskaitoje rašoma, kad reikšmingo poveikio visuomenei nebus. Kaip vertinamos konfliktinės situacijos, kokios taikomos prevencinės priemonės siekiant išvengti jų? Pasiūlė, aprašyti PAV ataskaitoje konfliktinių situacijų sprendimus su visuomene, gyvenančia PŪV gretimybės teritorijoje, konfliktų išvengimo būdus ir taikomas priemones. Papildė, kad visi klausimai pateikti VŠĮ „Tušti narvai“ privalės būt atsakyti raštu ir įvertinti koreguojant PAV ataskaitą.

Milda Račienė pateikė pastebėjimą, dėl PŪV požeminio vandens tyrimų ir dirvožemio užterštumo. Paminėjo, kad kai buvo gauta informacija iš Pavartyčių gyventojų Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamentas atliko patikrinimą, Agentūra buvo informuota. 2015 m. spalio 5 d. patikrinimo akte numatytos sąlygos: ūkis privalo mėšlą ir srutas kaupti ir tręšimo laukuose naudoti tik griežtai prisilaikant „Mėšlo ir srutų laikymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo“. Taip pat buvo atlikti Šiaulių regiono aplinkos apsaugos departamento valstybinės analitinės kontrolės skyriaus Vartyčios upės tyrimai. Paminėjo, kad prieš viešą susirinkimą Agentūros atstovai buvo

nuvykę į PŪV vietą. Šiai dienai yra įrengta mėšlidė ir srutų lagūna, tačiau pabrėžė, kad srutų lagūna nėra uždengta, bet privalo būti uždengta.

Tęsiant iškeltą klausimą dėl dirvožemio užterštumo pažymėjo, kad patikrinimo akte užfiksuota, kad ne po visomis stoginėmis įrengta hidroizoliacija, ji įrengta po 15 proc. stoginių, kuriuose auginami švelniakailiai žvėreliai.

Pažymėjo kad, įmonė ruošiasi įrengti: drenažinius vamzdžius, lietvamzdžius, suplanuoti paviršinio vandens surinkimą ir nuleidimą.

Irena Gvazdauskienė pasakė, kad šie darbai turėjo būti atlikti iki 2015-10-21.

Yosyp Heyder patikslino, kad iki tos datos veiklos vykdytojas įsipareigojo įrengti mėšlidę ir srutų surinkimo lagūną, tai ir buvo padaryta.

Milda Račienė, pasiūlė paruošti planuojamos veiklos poveikio mažinimo priemonių įgyvendinimo planą, kurį Agentūra galėtų įtraukti į galutinio sprendimo sprendinius. Toliau išdėstė, Agentūros pastabas PAV ataskaitai: išsamiau aprašyti technologinius procesus: gyvūnų šėrimą, gyvūnų išmušimą ir jų tvarkymą, atliekų sutvarkymą (kiek atliekų laikoma, kur laikoma, kokie kiekiai). Kiek auginama gyvūnų, kokiais kiekiais laikomi narvuose, kas kiek laiko vyksta narvų valymas, mėšlo surinkimas. Patikslinti ir papildyti informaciją apie mėšlo tvarkymą, pateikti sutartis su ūkininkais dėl mėšlo tvarkymo. Taip pat pridėti sutartis patvirtinančias, kad mėšlas bus išvežamas. Taip pat pastebėjo kad, mėšlidės ir lagūnos dydžius bei talpą apskaičiavo architektai pagal planuojamą laikyti žvėrelių skaičių. Tačiau ši dalis nėra įtraukta į PAV ataskaitos turinį, dėl to negalima spręsti ar tinkamai apskaičiuotas jos dydis. Mėšlidės dydis turi būti paskaičiuotas pagal sutartinių gyvulių dydį, dėl to reikia pakoreguoti pateiktą informaciją PAV ataskaitoje apie mėšlidę kartu pridėdant skaičiavimus kokio žemės ploto reikia paskleisti susidariusiam mėšlui. Visa tai papildyti ir informaciją PAV ataskaitoje pateikti prie technologinių procesų. Kalbant apie technologinius procesus paminėjo, kad menkai aprašytas pašarų pristatymas, laikymas, tai taip pat reikia papildyti.

Milda Račienė toliau dėstė Agentūros pastabas, PAV ataskaitoje rašoma, kad bus vykdomas gardų plovimas, tačiau toliau 33 psl. rašoma, kad gamybinių nuotekų nesusidarys. Tačiau gardų plovimo metu susidaro gamybinės nuotekos, papildyti arba jei reikia pakoreguoti šią informaciją kartu su informacija apie srutų susidarymą, surinkimą ir nutekėjimą iki srutų rezervuaro. Prie nuotekų tvarkymo ir susidarymo aprašyti paviršinių ir gamybinių nuotekų tvarkymo sprendinius ir paruošti planą, kada ir kas bus vykdoma siekiant įgyvendinti tvarkingą nuotekų tvarkymą.

Taip pat, PAV programoje ir PAV ataskaitoje pateikta informacija dėl esamų ir planuojamų pastatų prijungimo prie komunikacijų. Papildyti, jei reikia pakoreguoti pateiktą informaciją PAV ataskaitoje.

Milda Račienė iškėlė klausimą dėl esamos ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio dirvožemio užterštumui. Nėra dirvožemio tyrimų, kas yra šiuo metu, kokia situacija ir vandens užterštumas. Iš pateiktos informacijos neaišku, kur gruntiniai vandenys, kokiame gylyje, ar jie nėra paviršiuje. Informavo, kad Agentūros pastabose bus pateikta informacija apie dirvožemio ir požeminio vandens tyrimų būtinumą prieš pradėdant veiklą būtina ištirti ant kokios žemės bus vykdoma veikla.

Milda Račienė pateikė klausimą dėl kvapų vertinimo Šiaulių visuomenės sveikatos centro atstovei. PAV ataskaitoje rekomenduojama probiotikus naudoti ir vykdyti kvapo matavimus ties sklypo ribomis. Po kiek laiko reiktų atlikti šiuos tyrimus, kokios sąlygos turėtų būti suformuluotos sprendime?

Loreta Stirblienė atsakė, kad netikslinga vykdyti kvapų matavimo ir stebėsenos artimiausioje gyvenamojoje teritorijoje dėl nežinomo tikslaus šaltinio.

Milda Račienė, pastebėjo, kad PAV ataskaitoje neįvertintas suminis kitų analogiškų PŪV gretimybėje vykdomų veiklų poveikis. Pastebėjo, kad suminio poveikio įvertinimas, turėtų būti atsižvelgiant į kvapus, o kvapo koncentracijai įtakos turi laikomų gyvūnų skaičių. Dėl to reiktų

paskaičiuoti pagal kitose, gretimybėje esančiose fermose laikomą gyvūnų skaičių esamą kvapą, ir paskaičiuoti suminį poveikį. Fonas skaičiuojamas 2 km spinduliu.

Loreta Stirblienė pasisakė dėl mėšlidės dengimo. Pasiūlė patikslinti mėšlidės dengimo procesą, ypač šiltuoju periodu.

Milda Račienė informavo, kad mėšlas dedamas su šiaudais, taip pat šiltuoju periodu naudoja šieną apdengti mėšlui. Iškėlė klausimą probiotikų naudojimo, ar jų naudojimas pasitvirtina.

Loreta Stirblienė pasakė, nežino ar pasitvirtina probiotikų naudojamas šioje srityje ir kiek jis yra veiksmingas.

Artūras Valuckas, Rokiškio r. sav. administracijos vyr. architektas, pastabų PAV ataskaitai neturi .

Irena Gvazdauskienė paminėjo, kad PAV ataskaitoje rašoma, kad bus naudojamas „maisto papildas“ pašaruose, kuris slopina mūsų veisimąsi. Kad neplanuojamos naudoti dezinfekcinės medžiagos, dėl kvapų šalinimo. Pastebėtas, netikslumas atsakyme į visuomenės klausimą.

Milda Račienė paklausė veiklos vykdytojo, ar įmonė planuoja naudoti specialius papildus pašaruose kaip poveikio aplinkai mažinimo priemonę nuo mūsų veisimosi.

Yosyp Heyder atsakė, kad planuojami papildai pašare nuo mūsų lervų veisimosi bus duodami pagal nustatytą planą atsižvelgiant į oro temperatūrą.

Milda Račienė pabrėžė, kad apie papildų naudojimą pašaruose, priklausomai nuo temperatūros, būtina paminėti PAV ataskaitoje.

Milda Račienė, paklausė ar poveikio aplinkai vertinimo subjektai turi pastabų dėl PAV ataskaitos.

Kultūros paveldo atstovai ir Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdybos atstovai pastabų PAV ataskaitai neturėjo.

IŠVADOS:

1. PAV dokumentų rengėjas, įvertinęs posėdžio metu aptartus su planuojama ūkine veikla susijusius aspektus, raštu atsakys į Aplinkos apsaugos agentūros 2016-01-25 raštu (28.1)-A4-734 persiūstas suinteresuotos visuomenės – VŠĮ „Tušti narvai“ pastabas/pasiūlymus, šiuos suinteresuotos visuomenės pasiūlymus nustatyta tvarka užregistruos, parengs argumentuotą suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą ir atitinkamai papildys ir pataisys PAV ataskaitą.

2. Agentūra, įvertinusi PAV ataskaitą, suinteresuotos visuomenės pasiūlymus dėl PAV ataskaitos, taip pat posėdžio dalyvių pastabas ir pasiūlymus, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktu, pateiks PAV dokumentų rengėjui motyvuotus reikalavimus pataisyti ir papildyti PAV ataskaitą.

3. Posėdžio protokolas bus išsiųstas visiems dalyvių sąraše elektroninius paštus nurodžiusiems posėdžio dalyviams elektroniniu paštu, kad posėdžio dalyviai galėtų su juo susipažinti.

Posėdžio pirmininkė

Milda Račienė

Posėdžio sekretorė

Renata Avlasaitė

Protokolo pasirašymo data 2016-03-15

SVARSTYMO DĖL UAB "FUR FARM LT" PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS – KAILINIŲ ŽVĖRELIŲ AUGINIMO FERMOS MODERNIZAVIMO IR PLĖTROS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS POSĖDŽIO DALYVIŲ SARAŠAS

2016 m. sausio d. laikas val.
Šėduva

Nr.	Vardas, pavardė	Pareigos	Atstovaujama institucija	Kontaktiniai duomenys (adresas, telefonas, elektroninio pašto adresas)	Parašas
1.	Tatjana Dumbankienė	vyr. specialistė	Aplinkos apsaugos PAV departamentas	tatjana.dumbankiene@asa.am.lt	
2.	Saukatas Šleimėla	vyr. inspektorius	Šiaurės Lietuvos PAV Dalinis PGT	saulelikiopgt@vpgt.lt	
3.	domta Stieblienė	Radininkio skyriaus vedėja	Šiaurės Lietuvos miestų centras	8-422-51985, lousia.stiebliene@ sicauimiusc.saim.lt	
4.	ARTURAS VALUCKAS	Radininkio skyriaus patalpinimų skyriaus vyr. architektas		8-616-84081 arturas.valuckas@radninkis.lt	
5.	Greeta Anasolovskienė	Parapiščių bendruomenės Pamokymų bendruomenė	Parapiščių bendruomenė	greeta.greigolovskiene@gmail.com 8682 38046	
6.	Harinava Kotilienė	Parapiščių bendruomenė			
7.	Liiva Lauričiūtė	Šėduvos m. seniūnijos mišius koordinuotoja	Šėduvos m. seniūnija	seduva@radninkis.lt	
8.	Lina Tapolcėvaite	Askel Cemento Administracija		lina@uachel.lt	
9.	Elena Čepulienė	vyr. specialistė	KPD Šėduvos skyrius	sicauiai@heritage.lt	
10.	Yosyp Hejder	UAB "FUR FARMA" atstovas	UAB "FUR FARMA LT"		
11.	Daivius Mibanskas	brigadininkas	UAB "FUR FARMA LT"		
12.	Giedrė Mibanskė	administratore	UAB "FUR FARMA LT"	giedre@furfarm.lt.com	